

FILIPINY

SCENARIUSZ LEKCJI

NIE POZOSTAWAJ OBOJĘTNY
NA POWAŻNE SPRAWY

FILIPINY

Kraj leżący na styku żywiołów

Filipiny to państwo wyspiarskie znajdujące się w Azji Południowo-Wschodniej na Oceanie Spokojnym. Archipelag filipiński leży na ponad 7000 wysp, z czego zamieszkanym jest 880. Największe z nich to: Luzon, Mindanao i Samar. Powierzchnia kraju wynosi 300 tys. km², czyli jest mniejsza od Polski. Filipiny to trzynaste pod względem liczby ludności państwo świata, zamieszkuje je ponad 104 mln osób. W stolicy kraju, Manili, i przylegających do niej miastach żyje prawie 14 mln ludzi.

Panuje tutaj klimat równikowy z odmianną monsunową. Pora deszczowa trwa od czerwca do listopada, a sucha – przez pozostałe miesiące. Od lipca do listopada mogą występować tajfuny, które niosą ze sobą obfite opady deszczu, a także wiatry wiejące z ogromną prędkością, czasami nawet dochodzącą do 380 km/h. Ludzie tracą wówczas cały dobytek, dach nad głową, a fala powodziowa zabiera plony, zwierzęta i życie. Kraj leży na obszarze Pacyficznego Pierścienia Ognia, czyli w strefie częstych trzęsień ziemi i erupcji wulkanicznych. Szacuje się, że prawie 81 procent wszystkich trzęsień ziemi ma miejsce właśnie tutaj, tu też znajduje się 90 procent wszystkich czynnych wulkanów lądowych. Te żywioły powodują znaczne straty materialne oraz wiele ofiar. Oprócz tego występuje tu również tsunami, którego niszczycielska siła nieraz dała się we znaki Filipinom.

Kraj wielu kontrastów

Jest to kraj wielu kontrastów – z jednej strony rajskie plaże i miejsca chętnie odwiedzane przez turystów, np. Bohol czy Daku, gdzie można cieszyć się złotym piaskiem i lazurowym ciepłym morzem oraz pięknym podwodnym światem. Z drugiej znajdziemy tu jedno z największych wysypisk świata – Payatas – gdzie ludzie żyją ze zbierania i segregacji śmieci za mniej niż

2 dolary dziennie. Nowoczesne dzielnice Manili i rozwijające się osiedla kontrastują z biedą, siedzibami ludzi pozbawionych godnych warunków życia.

Kolejne pokolenia żyją na Payatas i zbierają śmieci. Władze nie są zainteresowane likwidacją tego miejsca, bo dzięki zbieraczom oszczędzają miliony. Jak to się dzieje? Sposób władz miejskich na oszczędności jest prosty. Zbieracze wyciągają ze śmieci folię, papier i złom. Dzięki ich pracy na wysypisku trafia o jedną czwartą mniej nieczystości. Oni oddają zebrane ma-

teriały do punktów skupu, zarabiają grosze, ale miasto ma mniejszy problem. W przypadku tak dużego miasta jak Manila kwota oszczędności sięga milionów.

Po zmianie lokalizacji wysypiska, które stało się zagrożeniem dla bezpieczeństwa mieszkańców, dzieci zaczęły wskazywać na przejeżdżające ciężarówki ze śmieciami i wygrzebywać najbardziej pożądane materiały. Dzieci pracują po to, aby rodzina mogła przetrwać.

Dopóki piłka w grze

Jak dać szansę dzieciom, których całe życie to wysypisko śmieci? Jak dobrze i mądrze pomagać, aby zachęcić je do nauki, ale nie odebrać możliwości zarabiania na całą rodzinę? Roy Moore uznał, że najlepszym sposobem jest stworzenie im warunków do zdobycia wykształcenia i zbudowania wiary w siebie. W 2011 roku założył fundację Fairplay for All i zorganizował pierwszą w Payatas drużynę piłkarską. Dzieci chętnie przychodziły na treningi, bo po nich otrzymywały posiłek. Z czasem powstała też szkoła dla uczniów wyrzuconych ze szkół państwowych, skrzywdzonych lub niedających sobie rady. Obecnie Roy szykuje kolejny projekt, chce zbudować szkołę z internatem. Kulczyk Foundation wspiera stworzoną przez niego drużynę Team Philippines, która w 2018 roku na Mistrzostwach Świata Dzieci Ulicy w Moskwie zajęła IV miejsce.

Czas trwania
45 minut

TEMAT

Nie pozostawaj obojętny na poważne sprawy

Zaaranżuj salę do pracy w grupach. Wydrukuj materiały z załączonej płyty. Przygotuj projekcję fragmentów filmu zamieszczonych na płycie. Przed zajęciami zapoznaj się z całym odcinkiem dostępnym na stronie www.kulczykfoundation.org.pl.

DLACZEGO WARTO PORUSZYĆ TEN TEMAT

Coś jest dla kogoś ważne, to znaczy, że sprawa (przedmiot) ma dla niego znaczenie. Człowiek przykładą do tej sprawy (obiektu) dużą wagę. Różnimy się sposobem podchodzenia do rzeczywistości i tego, co robimy, co jest dla nas ważne. To, co dla mnie jest istotne, dla drugiego człowieka może być obojętne, błahe, banalne, nic nieznaczące... Jednak gdy pochylimy się nad zagadnieniem, przyjrzymy się sprawie, czyjejś sytuacji, możemy dostrzec, że to, co początkowo było dla nas bez znaczenia, nie dotyczyło nas, zaczyna być ważne również z naszej perspektywy. Staje się znaczące przez to, że dotyczy drugiego człowieka, jego wyjątkowej historii, jakości jego życia, jego doświadczeń, przeżyć, trosk, jego zysków i strat. Uważne przyjrzenie się drugiemu człowiekowi, poznanie problemów, z którymi musi się mierzyć na co dzień, sprawia, że przestajemy być obojętni. Sprawy tego człowieka zaczynają nas interesować, stają się dla nas ważne, znaczące. Poświęcamy im swój czas, emocje, potencjał intelektualny, kreatywność. Jego sprawy stają się naszymi sprawami. A to już pierwszy przejaw postawy społecznego zaangażowania. I właśnie do takiej pierwszej, podstawowej refleksji, a w jej wyniku do zaangażowania w sprawy innych ludzi pragniemy zachęcić nauczycieli i uczniów, proponując im udział w tej lekcji.

Zagadnienie

Cele

CELE ZAJĘĆ

Może uda się zrobić z uczniami jeden krok, może dwa, a może aż trzy. Zawsze będzie to Wasz wspólny sukces – Twój i Twoich uczniów!

Krok 1 – WIEM:

Uczeń wie, jak ważne jest zrozumienie spraw istotnych dla innych ludzi. Jest świadomy tego, że to, co dla jednej osoby jest mniej istotne, dla innej może być bardzo ważne. Rozumie, że obojętność na sprawy innych osób pociąga za sobą określone konsekwencje.

Krok 2 – CZUJĘ:

Uczeń potrafi określić, za co czuje się odpowiedzialny. Rozumie również, co czuje osoba, wobec której inni są obojętni.

Krok 3 – POMAGAM:

Uczeń wyraża gotowość pomocy innym w ważnych dla nich kwestiach, ponieważ zdaje sobie sprawę, że pomoc innym w ważnych dla nich sprawach prowadzi do poprawy jakości życia.

Wprowadzenie

WPROWADZENIE DO ZAJĘĆ

Rozdaj uczniom kartki z wypisanymi nazwami różnych aktywności: gotowanie, opieka zdrowotna, zabawa, sport, zakupy, zbieranie śmieci, nauka, zarabianie pieniędzy, sprząatanie, wakacje, hobby, emerytura, oglądanie filmów, wolontariat. Zaproponuj, żeby uzupełnili tę listę o sprawy ważne dla nich. Następnie poproś, żeby każdą sprawę z listy ocenili, przypisując jej odpowiednią wagę od 0 kg (najmniej ważne) do 4 kg (najważniejsze).

Teraz zaproponuj, żeby uczniowie podzielili się na małe grupy. Poproś, żeby wymienili się kartkami i podyskutowali o tym, na czym polegają różnice w ich ocenie wagi poszczególnych spraw. Możesz zadać następujące pytania:

- Co spowodowało, że niektórym sprawom przypisaliście wagę 0 kg? Jak te sprawy?
- Co spowodowało, że niektórym sprawom przypisaliście wagę 4 kg? Jak te sprawy?
- Co powoduje, że podobne sprawy są dla nas ważne?
- Jak czynniki mają wpływ na to, że inne sprawy są ważne dla różnych osób?
- Jak czuje się człowiek, kiedy inni nie rozumieją ważnych dla niego spraw?
- Jak mogą być konsekwencje bycia obojętnym na sprawy ważne dla innych ludzi w waszym środowisku?

Poproś chętnych uczniów, aby podzielili się swoimi przemyśleniami na forum klasy.

Film
– zapowiedź,
projekcja
i refleksja

ZAPOWIEDŹ PROJEKCJI FILMU

Zaproponuj wspólne obejrzenie fragmentów reportażu, którego bohaterami są mieszkańcy slamsów w Payatas na Filipinach. Poproś, żeby podczas seansu zwrócili uwagę na to, jakie sprawy są ważne dla głównych bohaterów filmu – 16-letniej Regine oraz młodego Brytyjczyka Roya Moora.

PROJEKCJA FILMU

Roy Moore założył drużynę piłki nożnej dla dzieci z Payatas.

REFLEKSJA PO FILMIE

Bezpośrednio po projekcji porozmawiaj z uczniami. Mogą Ci pomóc poniższe pytania:

- Dlaczego dzieci w Payatas rezygnują z edukacji szkolnej?
- W jaki sposób Brytyjczyk, Roy Moore, zmienił życie dzieci w Payatas?
- Czy miejsce urodzenia powinno decydować o przeznaczeniu człowieka? Uzasadnij swoje zdanie.
- Na ile świadomość tego, jak żyją ludzie na świecie, może zmienić nasz stosunek do spraw dotyczących innych ludzi?

ZADANIE

Z doświadczenia

Zaproponuj uczniom, by dobrali się w pary. Poproś, by przypomnieli sobie sytuację, w której coś było dla nich bardzo ważne. Niech porozmawiają w parach na temat tych sytuacji i reakcji innych ludzi na to, co było dla nich ważne. Niech sobie przypomną, jak się czuli, gdy ktoś to zignorował, a jak, gdy ktoś to dostrzegł. Co się wtedy wydarzyło?

ROZMOWA

Poproś uczniów, by przedstawili swoje wnioski. Pomogą Ci następujące pytania:

- Jakie macie przemyślenia po wykonaniu tego zadania?
- Jakie skutki może mieć obojętność na sprawy ważne dla innych ludzi?

Wskazówka:

Zwróć uwagę uczniów na to, że nie należy być obojętnym na sprawy ważne dla innych ludzi, najważniejsze to zrozumienie i pomoc.

W podsumowaniu rozmowy podkreśl, że obojętność może wynikać z braku zrozumienia. Poprowadź rozmowę tak, aby uczniowie doszli do wniosku, że zrozumienie należy się każdemu człowiekowi, niezależnie od jego pochodzenia czy pozycji społecznej. Często nie zastanawiamy się nad konsekwencjami obojętności, a ona krzywdzi najbardziej. Nasza pomoc zwraca uwagę innych i dodaje odwagi do zabiegania o ważne dla kogoś sprawy. Podkreśl, że pomoc wyraża się w okazaniu zrozumienia, w sposobie komunikacji czy w konkretnych działaniach.

Zadanie

Rozmowa

Podsumowanie

PODSUMOWANIE ZAJĘĆ

Poprowadź uczniów przez następujące etapy:

1. Uświadomienie im wiedzy na temat sytuacji drugiego człowieka (**WIEM**);
2. Zwrócenie uwagi na rolę emocjonalnego rozumienia czyjegoś problemu i utożsamiania się z tą osobą (**CZUJĘ**);
3. Podjęcie decyzji o aktywnej pomocy (**POMAGAM**).

WIEM:

Zwróć uwagę uczniów na to, że obojętność na sprawy ważne dla innych ludzi pociąga za sobą określone konsekwencje.

CZUJĘ:

Uczeń rozumie, że dla każdego z nas inne sprawy mogą być ważne. Wie, jakie uczucia wywołuje dostrzeganie ważnych dla nas spraw. Jest świadomy również, co czuje osoba, wobec której inni są obojętni.

POMAGAM:

Poproś uczniów, by zastanowili się, co było dla nich najważniejsze na dzisiejszej lekcji. Niech swoje przemyślenia zapiszą na żółtych karteczkach. Zbierz karteczki z anonimowymi zapiskami i wróć do nich na kolejnej lekcji.

Drużyna Team Philippines zajęła IV miejsce w Street Child World Cup 2018 w Moskwie, czyli w mundialu dla dzieci ulicy.